

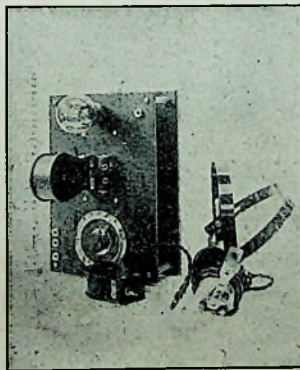

HET

apparaat voor telefonie ontvangst.

De beginnende amateur behoeft een eenvoudig afstembaar toestel, dat met weinig middelen maximum geluidsterkte geeft.

Prijs
f 55.-
(Exclusief lamp en spoelen).

Vraagt voor LAMPEN en VERDERE TOEBEHOOREN onze laatste prijzen. Wederverkoopters aanzienlijk rabat.

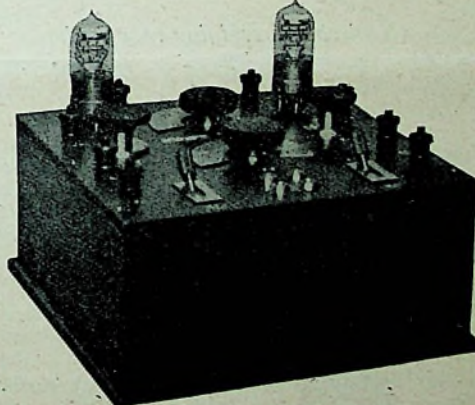
**Nederlandsche Seintoestellen
Fabriek Hilversum**

Adres/O. Indië: Ned. Tel. Mij. „Radio Holland” Tandjongpriok voor: (Den Haag: 2de Emmastraat 268 (Tel. 233 B.).

N. V. „Ned. Radio-Industrie”

BEUKSTRAAT 10 - DEN HAAG.

Telefoon Radio: P. C. G. G. - Giro 76106.
Lijn: Marnix 3080

Laag frequentversterker type L. F. B.

Uitvoering: gelakt notenhouten kastje 24 × 24 × 12 c.M. met bovenplaat van eboniet.

Schakeling: door middel van twee wip-schakelaars: onversterkt, enkelvoudig versterkt, tweevoudig versterkt.

Versterking: 20- alternatief 400-voudig.

Eigenschappen: een effectvolle, geruischloos werkende versterker, daar van elke lamp de gloeistroom en negatieve traliespanning afzonderlijk regelbaar zijn.

Prijs: compleet volgens afbeelding en omschrijving inclusief 2 Ph.-Idz. Radiolampen type f 150-D. L. V.

Toebehooren: accu 4 volt 24 amp. uur, anodebatterij 20-40 volt. Bij aansluiting op Deka of Deka de Luxe kunnen dezelfde batterijen hiervoor dienen.

Firma W. BOOSMAN

Instrumentmakers der Kon. Ned. Marine
 Warmoesstraat 97 Amsterdam
 Telef. 9103 N.

Levering van complete
ONTVANGTOESTELLEN

voor Radio telefonie en telegrafie.

Alle onderdeelen voor het zelf vervaardigen
 van dergelijke toestellen.

De

N. V. V. R.

*(Nederlandsche Vereeniging voor Radio-
 Telegrafie)*

verdient den meest krachtigen steun van iedereen.

Aan het lidmaatschap (kosten f 8.— per jaar)
 zijn tal van belangrijke voordeelen verbonden.
 Ieder lid ontvangt gratis het Maandblad

RADIO-NIEUWS

en kan o.a. profiteeren van het **Instrumentarium**,
 de **Bibliotheek** der Vereeniging en der plaat-
 selijke afdelingen.

De leden der Vereeniging ontvangen

RADIO-EXPRES

Iedere week tegen vergoeding van alleen de
 frankeer- en verzendkosten (f 0.75 per halfjaar
 voor het binnenland en f 1.75 voor het buiten-
 land).

Radio Inrichting Firma Ch. Velthuisen

Oude Molstraat No. 18 's-Gravenhage.
 Tel. H. 2412. Radiofoon P. C. K. K.

Kantoren en Magazijnen

Juffrouw Idastraat 5. Postrek. 28376.

Depot der Varta Accumulatoren Fabrik Berlin.

Agent der S. G. Brown Ltd. te Londen.

Vertegenwoordiger der Hart & Hegeman Mfg. Co. U. S. A

ONTVANGEN:

LAATSTE ZENDING

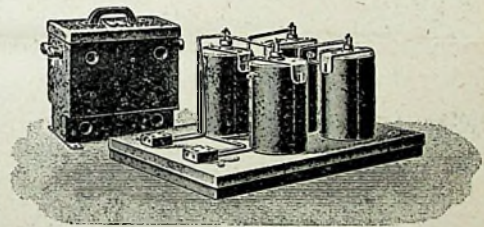
Schottky-lampen

::: Prijs f 5.75 per stuk. :::

C.E.B. - DEN HAAG

LAAN VAN MEERDERVOORT 30

TEL. M. 5277

ONZE DUBBELWERKENDE ELECTRO-
 LYTISCHE GELIJKRICHTER IS EEN
 UITKOMST VOOR DEN AMATEUR DIE
 :: ZELF ZIJN ACCU'S WIL LADEN ::

ONTVANG-APPARATEN

RADIO-TELEFOONS

VAR. CONDENSATOREN

500—1200—3800 cM.

ACCUMULATOREN.

VRAAGT BESCHRIJVING MET PRIJZEN.

RADIO-EXPRES

DIT BLAD VERSCHIJNT IEDEREN DONDERDAG.

De abonnementsprijs bedraagt, bij vooruitbetaling, f 2.— per halfjaar voor het binnenland en f 3.— voor het buitenland. Voor leden der Nederlandsche Vereeniging voor Radio Telegrafie is de abonnementsprijs per halfjaar f 0.75 voor het binnenland en f 1.75 voor het buitenland, eveneens bij vooruitbetaling te voldoen.

Uitgave van N. VEENSTRA, Laan van Meerdervoort 30, den Haag, Tel. Marnix 2112.

Telefonie-ontvangst op kristal.

Wij hebben in het eerste nummer van „Radio-Expres” geschreven, dat met een kristal-ontvanger tegenwoordig geen bevredigend resultaat meer is te verkrijgen en de amateur dus het best doet, dadelijk met een lamp te beginnen.

D. V. te Blo. zendt ons naar aanleiding daarvan een brief, waarin hij tegen die algeheele verwerping van den kristaldetector opkomt.

In de eerste plaats doet hij uitkomen — en dat erkennen wij dadelijk als volkomen juist — dat als men eenmaal telefonie op kristal ontvangst, deze zoo zuiver en mooi is als men maar wenschen kan. De kwaliteit staat boven hetgeen lamp-ontvangst veelal geeft. En waar de telefoniezers steeds sterker worden, is onze correspondent van oordeel, dat voor den kristaldetector juist weer een toekomst is weggelegd.

Over de resultaten, door hem zelf met kristalontvangst zonder eenige versterking verkregen, schrijft D. V. het volgende:

„Ik wil eens opsommen, wat ik met kristalontvangst (zonder eenige versterking) bereikte; wellicht hebben eenige amateurs, voor wie lampontvangst een bezwaar blijft, er iets aan, of kan het hun ten goede komen, wat met een gewoon kristal, tweeglijcontactspoel, goede telefoon en antenne nog te bereiken is. Gehoord werden: Vaz Dias, 25 K.M. afstand, geheel den dag (spreken onberispelijk). Waalhaven Rotterdam, 80 K.M. afst., duidelijk sprekende of Vliissingen oproepende. Marine P. C. A. Amsterdam (25 K.M.), golf lengte 400—825 en 1000 M., sprekende naar P. C. B., Den Helder (geen lamp-

ontvangst kan dit verbeteren); met de telefoon op tafel nog te volgen. Hij sprak hedenavond als proef van 9.50 tot 10.15 onder de letters C. A., golfl. 1000 M., naar A. P.

K. n. m. i., nachtvorst-bericht, was vorigen herfst 7.47 n.m. zeer goed (na de telegrafie). Verder alle in Corver's boek officieel genoemde omroepstations, als Pcgg, Pcmn, enz. en ook verschillende andere P's; deze zijn echter niet alle goed te volgen; muziek en telefonie 6.20 tot 7.15 van F. L., Parijs (afstand 450 K.M.), de muziek helder maar zeer zwak; het spreken is echter te volgen, bijna iederen avond. Radiola, 9 uur n.m., nog juist even te hooren maar niet te volgen of te verstaan.

Ook het beginnen van de zendgolf is goed te hooren en V. D. verraadt zich direct door een zacht fluiten, P. C. A. als een lichte stoomfluit over de geheele spoel merkbaar; dit stoort het spreken allerminst niet. Ook het ongedempt seinen van deze laatste is bij eenige routine best te volgen.

Voor diegenen, die op het gehoor willen leeren opnemen, biedt een spoel met kristal ook nog genoeg. Behalve Bé en P. C. H. kan men een Duitsch, Fransch of Engelsch weerbericht volgen, of wie nog wat verder schuift om 8.20 n.m., kan luisteren naar Zweden; S. A. J. (Karlsborg) seint dan minstens een half uur lang, wat zeer goed is te volgen. Bé plaagt nog al eens met z'n hersteltekens voor seinfouten, wat een beginner hopeloos doet worden, P. C. H. komt des avonds vaak met zoo'n snelheid opzetten dat je daar als beginner ook al niet veel aan hebt.

Verder wenschte ik het over nog

iets te hebben. Heeft U een buurman, die met zijn lampontvangst, uw Zondagmiddag of omroepavond bederft, welnu wees dan eens de verstandigste en zet uw lamp weg, schakel spoel en kristal in met condensator parallel op de spoel, regel den condensator zeer voorzichtig bij, tot U het gieren van uw buurmans lamp hoort en 8 van de 10 maal wordt uw ontvangst van de muziek enz. zeker zoo goed als van uw buurman, en het komt zelfs voor, dat de telefoon op tafel gelegd kan worden; gedempt en ongedempt, al wat uw buurman dan opvangt komt door voorzichtig bijstemmen op uw kristal door en niet zoo zachtjes ook. Het lijkt mij dan ook toe, dat kristal-ontvangst nog lang niet tot den ondergang gedoemd behoef te wezen.

Op een goede antenne geeft een kristal met versterker nog verrassingen juist doordat de zende stations steeds met meer energie gaan zenden en de kristallen, die men thans overal kan koopen, onwrikbaar vast staan, zoodat ontregelen of nastellen, wat vroeger juist steeds misère gaf, niet meer behoef voor te komen. (Kristaldetector S D 157 van Telefunken of wel van Seibt met 7 patronen.)

Voor velen zal dit alles wel geen nieuws zijn, maar ik meende toch goed te doen, het voor anderen nog eens onder de aandacht te brengen.”

.

Wij gelooven met D. V., dat zijn resultaten anderen wel zullen aanmoedigen, het ook nog weer eens met kristal te probeeren, maar men moet daarbij in aanmerking nemen, dat D. V. buiten woont en daardoor vermoedelijk

Muzikale Omroep.

Uit te zenden met den zender van P. C. G. G., den Haag.

Golfenlengte 1070 meter.

PROGRAMMA VOOR DONDERDAG 12 APRIL 1923.

Aanvang 9 uur n.m.

(Nadruk zonder bronvermelding verboden).

Mevrouw M. SALM—VISSER VAN WEEREN, Sopraan.

Mevrouw C. NAUTA—PORTEGIES, Mezzo Sopraan.

Mevrouw M. BOTTELIER—BRAND, Alt.

Dé Heer J. SIKEMEIER, Piano.

1. O Salutaris. Terzet 16de Eeuw.
2. Vater Unser. Mevr. Bottelier—Brand C. Krebs.
3. Agnus Dei. Terzet C. W. von Gluck.
4. a. Gij badt op eenen berg alleen.
b. Heer, mijn hert is boos en schuldig Cath. van Rennes.
- Uit Guido Gezelle's „Kleengedichtjes". Mevr. Nauta—Portegies
5. Harre, meine Seele. Terzet César Malan.
6. Oud Nederlandsche liederen.
a. Ick wil mi gaen vertroosten.
Uit „Een devoot ende profitylck boeckken" Antwerpen 1539.
b. Wilt heden nu treden.
c. Merck toch hoe sterck.
Uit Valerius' „Gedenck Clanck". Mevr. Bottelier—Brand.
7. Tantum Ergo. Terzet C. W. von Gluck.

beter ontvangt dan in een stad. Zijn antenne is overigens, ofschoon 2-draads, 75 meter lang, volstrekt niet hoog; zij hangt tusschen twee huizen zonder daarboven uit te komen.

Wat betreft zijn mededeeling over ontvangst van telefonie en ongedempten als een buurman met zijn lamp aan den gang is, dat moge interessant en aardig wezen, maar dat is eigenlijk geen kristalontvangst. Dan is het de lamp van den buurman, die wat ontvangt en waar men wat van mee krijgt. Als maatstaf voor hetgeen met een kristal is te bereiken, kan dat niet gelden.

Intusschen meldt een nader schrijven ons, dat hij ook den Engelschen omroep neembaar krijgt op kristal.

C.

Nieuw telefonie-station.

Van verschillende zijden kwamen vragen tot ons over een telefonie-station, dat in ons land zeer sterk wordt gehoord en dat herhaaldelijk, op 1000 meter ongeveer werkende, P C G G stoorde.

Naar wij vernemen, is dit een 10 KW. lampzender van de marine te

Amsterdam, werkende onder de letters P A en waarmee proeven zijn gedaan over zeer grooten afstand.

Als telefoniezender is het de sterkste, die tot dusver in Nederland werd gehoord.

Ontvangst van Bandoeng.

Op onze rondvraag over de ontvangst van Bandoeng antwoordt de heer R. Mulder te Deventer o.a. het volgende:

Bandoeng is hier met zijn machinezender best te hooren. Meermalen ontving ik zoo, dat ik de signalen nog op ± 2 d.M. van de telefoon kon volgen (onversterkt!). Het best ontvang ik van 5—7 n.m. (A T). Ofschoon dit niet het gunstigste tijdstip is, met het oog op het feit, dat dan de weg slechts gedeeltelijk, in het duister ligt, is het voor ons amateurs met eenvoudige toestellen, dan het gemakkelijkst de storende stations te vermijden. Na 7 uur beginnen F L en B U C ongeveer op 7.200 M. (Bandoeng 7.500 M.) met boogzenders, en deze bestrijken altijd een groot vlak. Sedert P C G (Kootwijk) is begonnen, is het afstemmen veel moeilijker, maar indien men goed nemen kan en aan de verschillende signalen gewoon is, is P K X nog wel te volgen. Tusschen haakjes zij opgemerkt, da P C G voor den amateur

bijna een nachtmerrie wordt. Ontvangt men op 1.000 M., weer harmonische van P C G, op 2.600 M. idem, 4.500 M. idem idem. Ik geloof, dat dit station wel bij de 15 harmonischen heeft.

P K X seint tegenwoordig: 5.0 n.m.—7.0 n.m.; 7.15—8.15 n.m.; 9.0 n.m.—10.0 n.m.; 3.0 v.m.—4.45 v.m.; altes op 7.500 M.

Amerikaansche telefonie-ontvangst.

De heer B. J. Hempen te Winschoten heeft in den nacht van 23 op 24 Maart weer een Amerikaansch telefoniestation gehoord, op eendraads-antenne 90 meter lang en 18 meter hoog, met 3-lamp-ontvanger. Wij laten hier een opgave van het gehoorde volgen: 3.10—3.50, Spreken, niet erg duidelijk; 3.55, Zang, in de verte; 4.20—4.25, Muziek, iets beter; 4.33—4.35, Spreken, duidelijk; 4.35—4.40, Strijkmuziek, zeer goed te volgen; 4.44—4.48, Zang dame, niet erg duidelijk; 4.50—4.55, Muziek, in de verte; 4.58—5.05, Orchest met zang, in de verte; 5.05—5.10, muziek met vlugge tempi mooie samenstelling; 5.16—5.20, Strijkmuziek, prachtig; 5.21, Spreken; 5.22—5.28, te veel seinen om de muziek te hooren; 5.29, enkele tonen muziek, daarna vermoedelijk een klokkeslag; 5.30, Telefonie.

We vermoeden, dat dit W O R te Newark weer is geweest. (Zie R.-E. I Maart).

Draadlooze telegrafie en telefonie voor iedereen.

Onder dezen titel verscheen bij het Ned. Persbureau Radio te Amsterdam een Nederlandsche bewerking van Percy W. Harris' „A B C of wireless". De bewerking is van den heer G. Magnée, die er een vlot leesbaar boekje van maakte, geheel aan Nederlandsche toestanden aangepast. Het is geen amateurboek in den gewonen zin, want het bevat geen enkel schema en geen enkele constructie-aanwijzing. Het richt zich meer tot het algemeene publiek, dat iets van draadlooze wil weten, zonder er nog practisch zelf aan te doen. Het geeft een idee van aethertrillingen, van de voorgeschiedenis der draadlooze, van afstemming, van radio aan boord en de ontwikkeling als verkeersmiddel sedert de uitvinding der lampen. Het besluit met nuttige informaties over aanschaffing van een apparaat, over de Ned. Ver. voor Radiotelegrafie, over hetgeen al zoo te hooren valt en

over meer andere zaken, noodig voor iemand, die amateur gaat worden als hij de eerste algemeene notie heeft opgedaan. De proevencorrectie — vooral van het eerste gedeelte — en de illustraties, hadden beter gekund, maar de heer Magnée heeft als bewerker eer van zijn arbeid en zal er wel genoegen van beleven.

Nederlandsche Seintoestellenfabriek.

De Nederlandsche Seintoestellenfabriek te Hilversum zond ons haar nieuwe prijscourant van ontvangtoestellen, versterkers en radio-onderdeelen. Van de verschillende toestel-typen zijn goede afbeeldingen opgenomen, terwijl in de afdeling: „onderdeelen voor den zelfbouwenden amateur” ook de kleinste benoodigdheden staan geprijsd. Wij wijzen o.a. op de aanbieding van Dubilier-condensatoren. De Catalogus is aan de voorzijde verlicht door een kleuren-druk, die een allegorische voorstelling geeft van geven en ontvangen.

Vonkjes uit de Radiowereld.

In Engeland is een Commissie benoemd, die voor den directeur-generaal van posten en telegrafie zal onderzoeken of de transatlantische telefonieproeven geacht kunnen worden voldoende aanwijzingen te hebben gegeven, dat een radio-telefonische dienst voor den handel bruikbaar is te maken.

Het Marconistation G L O te Ongar in Essex, opgericht voor de verbinding met Madrid (lampzender) is volgens mededeeling van Dr. de Groot aan de *Preanger Bode* ondanks sterke luchtstoringen vrijwel elken avond in Indië hoorbaar.

Het Londensche omroepstation 2 L O zal van Marconihouse naar elders worden verplaatst zoodra een geschikte plaats is gevonden. Het gaat zoo mogelijk naar de City. Nu ligt 't slechts een paar honderd meter van het station van het Luchtvaartministerie, dat 19 Maart het middagconcert al liet stoppen wegens onder-vonden storing.

Bij de vlootmanoeuvres der Ver. Staten hebben verleden week goed geslaagde proeven plaats gehad met het draadloos besturen van een slagschip.

Een Engelsche firma de Wallsend Shipway and Engineering Cy., heeft

Bij onze amateurs.

Ontvangtoestel van den heer de Jager te Aerdenhout.

Wij denken, dat de keurig afge-werkte ontvanginrichting, die één onzer nog jeugdige lezers geheel zelf vervaardigde en waarvan wij hier een afbeelding geven, voor vele anderen aanwijzingen kan bevatten, wanneer zij ook zulk een combinatie willen samenstellen.

Het schakelbord-model, waarbij alle onderdeelen zichtbaar en direct bereikbaar zijn, biedt vele voordeelen. Samengebouwd zijn hier een inductieve honingraatontvanger, één-lamp-laagfrequentversterker en twee-lamp-laagfrequentversterker met rolschakelaars, welke in staat stellen om te werken: onversterkt, of met 1, 2 of 3 lampen laagfrequent er bij. Rolschakelaars, waarvan men de contacten

voortdurend onder het oog heeft en die zichzelf door hun beweging goed schoon houden, zijn voor toestellen als deze de best denkbare.

Samenbouw van ontvanger en versterkers stelt wél hooge eischen aan de isolatie, die het best is te verkrijgen door alles op een goed gepolijste ebonietplaat te monteeren. Tegen den wand gezet, neemt een toestel als dit een minimum van ruimte in.

Voor goede, duidelijke foto's van „amateurs in actie”, bij hun toestellen, houden we ons zeer aanbevolen. Men drukke de foto's liefst af op glimmend papier; elk formaat is goed, mits niet al te klein. Een korte aanduiding van den aard der schakeling en van origineele bijzonderheden zien wij gaarne bijgevoegd.

aan een harer werklieden, die 25 jaar in dienst was, niet het traditioneele gouden horloge, maar een draadloos ontvangtoestel geschonken.

In het Britsche Lagerhuis is critiek geoefend op de Engelsche omroep-regeling en geklaagd over de storing door het kuststation North Foreland. Gevraagd werd of zulke ingrijpende monopolie contracten wel buiten het parlement om gesloten mochten worden. De dir. gen. van posten antwoordde namens de regeering, dat dit allemaal niet anders kon.

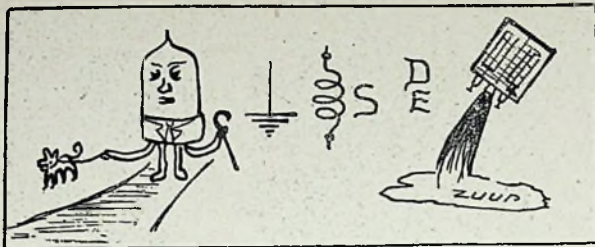
Radio-Industrie den Haag, van 3.20 —5.20 n.m., op een golfengte van 1050 Meter: 1. Marsch „Regina”, Urbach. 2. Valse Boston „Les Millions d'Arlequins”, Drigo. 3. Selectie „Indische Suite II”, B. Lullings. 4. Trio „La Korrigane”, Widor. 5. Fantasie „Die Fledermaus”, Strauss. 6. Potpourri „Durch Webers Zauberswald”, Urbach. 7. Wals „Spielmans Lieder”, O. Febras. 8. Gavotte „Indianola”. 9. „Chanson de l'adieu”, Tosti. 10. La Java. 11. Oud-Hollandsche Boerendansen, Tosti. 12. Marsch „Parade des Clowns”, Barigades. Deze orchestnummers worden afgewisseld door Pathéplaten.

Radio-Concerten.

Zondag 8 April door het radio-station PCGG van de N. V. Ned.

Radio-rebus.

Prijsvraag voor onze abonné's.

Voor de oplossers van bovenstaande rebus loven wij twee prijzen uit, ieder van tien gulden, in dezen vorm, dat de twee winnaars bij het doen van een aankoop bij één der in R. E. adverteerende firma's dit bedrag voor onze rekening kunnen besteden. Wij merken er bij op, dat de rebus oplosbaar is, maar inderdaad eenige radio-technische kennis vereischt. Voor den prijs komen alleen in aanmerking oplossingen van abonné's op Radio-Expres, dus

van hen, die of als lid der N. V. v. R. of als niet-lid het door hen verschuldigde abonnementsgeld voor dit blad hebben gestort of alsnog tegelijk met de oplossing inzenden bij den uitgever.

De termijn voor de inzending wordt gesloten Woensdag 11 April des voormiddags 12 uur. Zijn dan meer dan twee goede oplossingen ingekomen, dan zullen de prijzen onder de goede oplossers worden verloot.

Genereerzout.

Wegens de vele aanvragen omtrent het in 't April no. van R.-N. geadvertende genereerzout deelen wij mede, dat men zich daaromtrent thans regelrecht kan wenden tot den heer H. Y. Power, H. Vacuumstraat 1001, te Aetherdam.

Attentie s.v.p.

Verzoeken **ALLE CORRESPONDENTIE**, zoowel over abonnementen en advertenties, als over den inhoud van **RADIO-EXPRES** te richten aan het bureau: **Laan v. Meerdervoort 30, den Haag.**

Zij die zich willen abonneren, worden dringend verzocht, het **ABONNEMENTSGELD** aan den uitgever, adres: **N. Veenstra, Laan v. Meerdervoort 30, den Haag**, bij vooruitbetaling in te zenden.

Van abonnementsaangiften, die niet van storting van het bedrag vergezeld gaan, kan geen nota worden genomen, aangezien bij den laag gestelden prijs kosten van disponeeren moeten worden vermeden.

Vereenigingsnieuws.

Afd. Rotterdam.

Bij de laatste Bestuursverkiezing heeft de afd. Rotterdam de navolgende heeren in het Bestuur gekozen:

C. H. Hebels, Voorzitter; A. Veder, Vice-Voorzitter; A. Strijkers, Eerste Secretaris, Vliegveld Waalhaven, R'dam; J. Leistra, Tweede Secretaris; C. Jobse, Penningmeester, Putsche Bocht 10, R'dam; W. J. v. Steenberghe en N. Voogd, Commissarissen.

Vragenrubriek.

Wormerveer.

J. J. R. — Voor uw vragen moeten we in 't algemeen verwijzen naar „Het Draadloos Amateurstation”, 4de druk. Wat U op een bepaalde antenne bereikt, hangt grotendeels van U zelf af. Acht meter lengte is weinig, maar de hoogte is van meer belang. Twee of drie draden maakt bij zelfde breedte weinig verschil. Hoe lang en breed een antenne moet zijn om „alles” te bereiken, is niet te zeggen.

Hilversum.

A. C. V. — Om muziek te hooren, bijna als van grammofoon, is behalve de luidspreker een versterker noodig. Instellingsmethoden hangen van persoonlijke handigheid af. Vol-

komen mooi is versterkte muziek nog niet.

Den Haag.

C. B. — Oude grammofoonplaten zijn als isolatie bruikbaar. Eboniet is het niet. Ontvangst met groote tegencapaciteit is wel meest zwakker, maar ook vrijer van storingen, dan met aarde. Tegenwoordig telefoneert de Marine te Amsterdam wel.

Fr. H. V. — Uw rapport werd aan het bestemde adres doorgezonden. Seintijden van Vossegat staan in Draadloos Amateurstation: 12.30 en 8 u. n.m. We raden u sterk aan, uw telefonie-ontvangproeven eens te beginnen met primair-ontvanger als beschreven in R. E. Na meer ervaring te hebben opgedaan, zal dan ook sec. ontvangst beter lukken. Misschien heeft uw lamp een lekweerstand op den roostercond. noodig.

Ruurlo.

J. C. H. — Uw 4 volts accu kunt U met de dynamo van een auto laden door de 4 volts accu in de plaats van de 6 volts auto-accu te zetten en wat weerstand in te schakelen. Denk om de polariteit! In geen geval parallel met de 6-volts.

Orania K. Holl. Ll. heeft roepl. O L E; golfl. 600 meter.

Middelburg.

F. A. Kr. — Schema 55 Dr. Am. St. is ook voor honigraatspoelen bruikbaar, maar 66 is meer aangegeven. Zie de reden in bedoeld boek zelf. Ook Uw andere vragen staan daar volledig in beantwoord.

Hoek van Holland.

L. d. S. — Wij vermoeden, dat U doelt op ontvangst der telefonie van P C G G en dat U zelfs die niet goed hoort. Waarschijnlijk heeft U in de bediening van een inductief toestel onvoldoende ervaring. Dan geven we U in overweging, de raadgevingen in de nos 1-4 van R. E. eens op te volgen, dus eerst eens te werken met een primair-ontvanger.

L. de S. — Uw laagfrequentversterkerschema met dubbelroosterlampen is goed. Telefooncond. is in l. fr. verst. overbodig en niet gewenscht. Ruischen in de telefoon kan ontstaan door niet geheel in orde zijnde batterijtjes, ook door al te hooge spanning. Roostercond. 0.0003 en lek 2 megohm is goed, maar u zult zwakke

seinen vaak beter krijgen door eersten of ook tweeden lekweerstand weg te laten. U kunt de lampen inderdaad in serie laten branden, met regelweerstand van 8 Ohm, op 8 volt-accu. Om de lampen op 2½ volt elk te brengen, is dan ongeveer 5 Ohm noodig. Een 6-volt accu ware nog voldoende.

Amsterdam.

A. C. v. L. — Dat u met telefonie-ontvangst last heeft en alleen de Beurs gemakkelijk ontvangst, is géén toeval. Oorzaak is, dat u in Amsterdam woont en de Beurszender daar ook staat, dus voor u zóó sterk is, dat u dien niet *kunt* missen. Degene, die tegenwoordig met draadlooze pas begint, heeft 't in zooverre lastig, dat hij veelal direct met inductieven lampontvanger ook zwakke telefonie wil kunnen opnemen. Veel beter is het, eerst met een niet-inductief gekoppelden ontvanger de noodige ervaring en handigheid op te doen. Nu is het meestal bij een inductief honinggraattoestel heel gemakkelijk, daar tijdelijk een ontvanger met directe koppeling van te maken. Zet geen primaire spoel in uw toestel, maar verbind de contacten van den spoelhouder, die voor de primaire zou moeten dienen, met de contacten van den spoelhouder der sec. spoel. Zet daarna den sec. condensator op nul en den schakelaar van den pr. cond. op „serie”. U kunt dan enkel met den pr. cond. regelen en heeft dan het toestel volgens schema van R. E. No. 3, *zonder C₂* en C₃.

Over de regeling van een inductief toestel voor telefonie-ontvangst zullen

we spoedig een artikel publiceren, maar het is zeer gewenscht, dat men eerst met een niet-inductieven ontvanger glad leert omgaan.

G. M. — Dank voor het opgegeven adres. We zullen ons met genoemden heer eens in verbinding stellen.

Purmerend.

J. D. Sch. — Een denkbeeld omtrent de oorzaak van de abnormale verschijnselen bij uw versterker kunnen we ons zonder nadere gegevens omtrent dien versterker niet vormen. Dat de omroep de beide laatste keeren zeer zwak zou zijn geweest, hoorden we van anderen niet, integendeel bereikten ons berichten van zeer goede ontvangst.

Utrecht.

W. N. B. — Bij den driepoligen steker aan een Duitschen versterker dienen de dichtst bij elkaar gelegen pooten voor verbinding der gloeibatterij, negatief aan buitensten poot; daaraan komt ook neg. van plaatbatterij; positieve dier laatste batterij aan andere uiterste (op iets grooteren afstand geplaatste). Dus volgens uw nummering: I neg. accu en hsp.; II pos. accu, III pos. hsp. Verzoeken op uw brieven plaats van afdrijving te vermelden; een enveloppe wordt niet steeds bewaard.

Honselersdijk.

J. v. d. B. — Dank voor uw mededeelingen, waarvan wij gebruik zullen maken. De cellen van een electrol. gelijkrichter mogen nooit warmer

worden dan 50° C. Dan moet u met geringere stroomsterkte werken. U kunt ammonium-bicarbonaat handelszuiver krijgen voor ± 50 cts. per K.G., zuiverder bij Nanning den Haag, voor f 1 per K.G. Insignes der vereeniging zullen opnieuw worden aangemaakt. Daarna wordt de verkrijgbaarstelling bekend gemaakt. U kunt, nu u zich als afdelingslid op gaf, alle vergaderingen dadelijk bijwonen. Alle verdere inlichtingen krijgt u daar wel medeling.

Rotterdam.

N. J. v. d. H. — Twee accucellen, elk 2 volt, 16 AU, geven in serie 4 volt 16 AU en parallel 2 volt, 32 AU.

Brielle.

P. A. J. v. d. R. — De sterktevariaties der Engelsche omroepstations hangen samen met de korp golf, waarop zij werken. Die variaties vormen een nog volstrekt niet volledig opgehelderd verschijnsel. Bijzonderheden erover zijn gepubliceerd in *Radio-Nieuws*, Febr. 1922.

KLEINE ADVERTENTIE.

(uitsluitend onder letters; firmanamen mogen er niet in voorkomen).

Prijs 1—5 regels f 1.50; elke regel meer 30 cent, alles bij vooruitbetaling.

Honingraatspoelen per stel van 16 stuks Nos. 25—1500, f 12.50. Voor wederverkoopten belangrijke korting. Monster tegen inzending van 25 cent in postzegels. Monteer met ebonieten stekker en cell. band f 1.— per spoel. Brieven onder No. R. E. 19 bureau van dit blad.

Radio Technisch Bureau HERM. VERSEVELDT
DEN HAAG, Hugo de Grootstraat 98 en 100. Tel. M. 4969
Zie onze étalage Hugo de Grootstraat 98 en Hoogewal (bij Noordeinde).

Als **RECLAME** verkoopen wij de nieuwe

„Telefunken” Telefoon

met stalen beugel 2 × 1500 Ohm à f 11.—.

„Seibt” telefoon enkel 4000 Ohm f 6.75.

„Seibt” dubbeltelefoon 2 × 3000 Ohm f 15.—.

Philips en Heussen lampen.

Prijscourant gratis.

Vanaf heden zijn wij **speciaal ingericht** voor het laden van **Accumulatoren.**

Vraagt Uwen leverancier:

MURDOCK CONDENSATORS voor tafelmontage

MURDOCK CONDENSATORS voor inbouw

MURDOCK TELEFOONS, 2000 en 3000 ohms

MURDOCK GLOEIDRAADWEERSTANDEN

voor inbouw

Indien ter plaatse niet verkrijgbaar, schrijf dan onder vermelding van het adres van Uwen radio-leverancier, direct aan den importeur:

A. A. POSTHUMUS,
HEERENGRACHT 545—549,
AMSTERDAM.

(Levering geschiedt uitsluitend via den handel.)

NED. RADIOMAATSCHAPPIJ „SECO”
 NASSAU OUWERKERKSTRAAT 3. - Tel. H 513.
 DEN HAAG.

Zwevingstoestellen

MET

„Balance Erreger”

(ZONDER TERUGKOPPELING)

stelsel Schrack Weenen

compleet met lampen, variabele condensator,
 en houder voor honingraatspoelen.

Prijs f 90.—.

RADIO TECHNISCH BUREAU
 „ANETA”
 NIEUWE MARKELOSCHEWEG
 RIJSSEN.

Primair ontvangers (variometer) ten gebruike
 bij ieder honingraattoestel, golflengte 200/1100

Meter f 35.—.

VRAAGT PRIJSLIJST

van onderdeelen voor zelfvervaardiging van
 toestellen.

RADIO-ELECTRO TECHN. BUREAU
VAN SANTEN & SCHILLING
 ZWARTJANSTRAAT 69 - ROTTERDAM.

TOESTELLEN en ONDERDEELEN
 tegen den laagst mogelijken prijs.

Wij leveren onze toestellen met 8 spoelen,
 accu, spanningsbatterij, lamp (Philips of andere)
 en telefoon tot den prijs van

- 1 Lamps compleet als boven. . . . f 125.—
- 2 Lamps compleet als boven. . . . „ 150.—
- 3 Lamps compleet als boven. . . . „ 175.—

VRAAGT GRATIS PRIJSBLAD.

SMITH & HOOGHOUDT
 Keizersgracht 6 - - Tel. C. 4163
AMSTERDAM

BROWN
 Loudspeakers, Telefoons
 en Microfoon Relais
 Radio op elk gebied

VERSCHEENEN:

VRAGEN EN ANTWOORDEN
OVER RADIOTELEGRAFIE
 (TECHNIEK)

ten behoeve van **Candidaat Radio-telegrafisten**

DOOR

G. EMMERIK.

Prijs f 2.50

Alom bij den Boekhandel verkrijgbaar en tegen
 inzending van het bedrag bij den Uitgever
 N. VEENSTRA,
 LAAN VAN MEERDERVOORT 30, DEN HAAG.

Zoeven verschenen de **VIERDE** herziene
 druk van

Het Draadloos Amateurstation

DOOR **J. CORVER**

Prijs: ingenaaid f 3.75,
 gebonden „ 5.—.

Alom bij den Boekhandel verkrijgbaar en tegen
 inzending van het bedrag bij den Uitgever
N. VEENSTRA, Laan van Meerdervoort 30,
 Den Haag.